

Motion till riksdagen 2011/12:So310

av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP)

Barnkonventionen i svensk lag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra FN:s barnkonvention till svensk lag.

Motivering

FN:s konvention om barnets rättigheter ratificerades av Sverige 1990. Ändå är den inte införd fullt ut i svensk lagstiftning. Sverige har en moralisk skyldighet att gå före och visa vägen för de nationer som har svårt att förverkliga barnkonventionen på grund av brist på ekonomiska och andra resurser. En förutsättning för detta är att barnkonventionen blir en del av den svenska lagstiftningen. Först när konventionens olika paragrafer får status av allmän svensk lag, kan man beivra myndigheters brott mot konventionen. Om barnkonventionen var införlivad i svensk lag skulle kraven på kunskap om barns behov och rättigheter hos myndigheter och beslutsfattare öka.

Socialutskottet har vid upprepade tillfällen valt att avstyrka ett stort antal motioner från flera olika partier med krav på att FN:s barnkonvention ska införlivas i svensk lag. Riksdagen har sedan följt utskottets förslag. Utskottets motiv för avslag är att svensk lag redan skulle leva upp till åtagandena i deklARATIONEN. Vi anser inte att det håller.

I en utredning som efterfrågats av Rädda Barnen skriver Karin Åhman, professor i offentlig rätt vid Uppsala universitet, bland annat följande:

”Skulle konventionen ges verkan i svensk rätt skulle den bli direkt tillämpbar i domstolarna och de statliga och kommunala myndigheterna. Vi kan inte med säkerhet säga att rättigheterna enligt konventionen skulle stärkas av detta. Däremot kan vi anta att de skulle åberopas oftare, och att det skulle byggas upp en nationell praxis kring frågor om barnets rättigheter. Denna effekt ska inte underskattas. Eventuella luckor i lagstiftningen skulle kunna

Fel! Okänt namn på

upptäckas och hanteras genom domstolspraxis och/eller genom efterföljande lagstiftning.”¹

Norge inkorporerade FN:s barnkonvention i sin lagstiftning redan 2003, och Åhmans utredning anger att trots inkorporationen har flera norska lagar reviderats i samklang med de värderingar som konventionen ger uttryck för. Nu är det hög tid att den svenska debatten mognar. När ska riksdagens kritiker av en inkorporering inse att det inte per automatik finns ett motsatsförhållande, utan att ett införlivande tvärtom kan ge extra drivkraft till en fortsatt anpassning av befintlig lagstiftning?

Regeringen bör återkomma med ett förslag på hur ett införlivande av FN:s barnkonvention låter sig göras.

Stockholm den 2 oktober 2011

Magnus Ehrencrona (MP)

Jan Lindholm (MP)

Mats Pertoft (MP)

¹Åhman, Karin; Working paper 2011:4, Rättsutlåtande om inkorporation av Barnkonventionen, s. 22, Juridiska fakulteten, Uppsala universitet. Tillgänglig via <http://uu.diva-portal.org>.